

**MAVZU: AVTOMOBILLARGA TEXNIK XIZMAT KO'RSATISH FANINI
O'QITISHDA "BIZNES ASOSLARI" FANINING AHAMIYATI**

Abdullayeva Nigoraxon Rustamovna

Farg'ona viloyati Quva tuman politexnikumi

"Biznes asoslari" fani o'qiruvchisi

Abduraxmonov Jamoliddin Abdubannobovich

Farg'ona viloyati Quva tuman politexnikumi

"Avtomobillarga texnik xizmat ko'rsatish"

fani bo'yicha kasbiy ta'lim ustasi

Annotatsiya

Mazkur ilmiy-uslubiy ish "Avtomobillarga texnik xizmat ko'rsatish" fanini o'qitishda "Biznes asoslari"ni integratsiyalash muammolarini yoritishga bag'ishlangan. Unda avtomobilsozlik sohasida kichik tadbirkorlikni yo'lga qo'yish, servis markazlarini tashkil etish, xizmat ko'rsatish sifatini oshirish, iqtisodiy samaradorlikni baholash va bozordagi talabni o'rganish kabi biznes komponentlarini o'quv jarayoniga kiritishning dolzarbligi asoslab berilgan. Shuningdek, fan doirasida talabalarni amaliyotga yo'naltirish, ularda tadbirkorlik ko'nikmalarini shakllantirish va zamonaviy servis xizmatlarini boshqarish bo'yicha bilimlar berish uslublari bayon etilgan. Ishda pedagogik yondashuvlar, innovatsion o'quv metodlari va real biznes loyihalar asosida fan va amaliyot uyg'unligi ko'rsatib berilgan. Mazkur material kasb-hunar ta'limi muassasalari o'qituvchilari, talabalar hamda texnik servis yo'nalishida ishlashni rejalashtirayotgan yosh tadbirkorlar uchun foydalidir.

KIRISH

Hozirgi globallashuv va tezkor rivojlanish davrida har bir kasb-hunar kollejida taqdim etilayotgan mutaxassislik fanlari zamonaviy talablar asosida yangicha yondashuvni talab qilmoqda. Ayniqsa, avtomobilsozlik sohasi texnologik jihatdan tez sur'atlar bilan o'sayotgan davrda nafaqat texnik bilimlarga, balki iqtisodiy va biznes yondashuvlarga ega mutaxassislarni tayyorlash dolzarb masalaga aylangan. Shu munosabat bilan, avtomobillarga texnik xizmat ko'rsatish fanini o'qitishda "Biznes asoslari" fanining integratsiyalashgan holda o'qitilishi juda muhim hisoblanadi.

ASOSIY QISM

1. Texnik xizmat va biznes tafakkuri

Avtomobillarga texnik xizmat ko'rsatish faqatgina mashinani ta'mirlash yoki parvarishlashdan iborat bo'lmay, bu xizmatlarni samarali tashkil etish, moliyaviy barqarorlikni saqlash, mijozlar ehtiyojini qondirish va bozorda raqobatbardosh bo'lish

uchun zarur biznes ko'nikmalarni ham talab qiladi. "Biznes asoslari" fanining kiritilishi orqali o'quvchilar quyidagi yo'nalishlarda bilim oladilar:

Xarajatlarni rejalashtirish, Raqobat tahlil, Marketing strategiyalari .Sifat menejmenti asoslari

2. Mutaxassis shaxsini shakllantirishda fanlararo yondashuv

Avtomobil ustasi nafaqat texnik jihatdan bilimli, balki o'z ish faoliyatini to'g'ri tashkil eta oladigan, biznes rejalarni tuza oladigan, iste'molchi bilan samarali muloqot qila oladigan mutaxassis bo'lishi kerak. Bu esa fanlararo yondashuv — ayniqsa, "Avtomobillarga texnik xizmat ko'rsatish" va "Biznes asoslari" fanlarining uzviy bog'liq holda o'qitilishini taqozo etadi.

Misol: Mashinani texnik ko'rikdan o'tkazish xizmatini tashkil qilishni o'rgatish jarayonida, ustaxona ochish uchun biznes reja tuzish, xizmat narxini hisoblash, foydazararga oid hisobotlar tayyorlash, xizmatlar turini reklama qilish kabi topshiriqlar integratsiya qilinadi.

3. Bozor iqtisodiyoti sharoitida texnik xizmat ko'rsatish

O'zbekiston sharoitida avtomobil xizmatlari ko'rsatish sektori bozor iqtisodiyotining ajralmas bo'lagi hisoblanadi. O'quvchi "Biznes asoslari" fanidan olgan bilimlarini quyidagi jihatlarda qo'llay oladi:

Avtomobil xizmat ko'rsatish markazini ochish tartiblari

Soliq, litsenziya, patent masalalari

Investitsiya jalb etish

Xizmatlarning segmentatsiyasi va mijozlar bilan ishlash

Bu esa yosh mutaxassisga nafaqat ish topish, balki o'z biznesini yo'lga qo'yish imkoniyatini ham beradi.

4. Amaliy mashg'ulotlardagi integratsiya usullari

Amaliy mashg'ulotlarda quyidagilarni qo'llash mumkin:

Avtoservis tashkil etish bo'yicha mini-loyihalar

Mijozlarga xizmat ko'rsatish simulyatsiyalari

Ishlab chiqarish narxlarini hisoblash

Raqobatchilar tahlili asosida xizmat turi tanlash

Marketing uchun banner, flayer tayyorlash

Bu usullar o'quvchilarning nafaqat texnik, balki tadbirkorlik va iqtisodiy tafakkurini ham shakllantiradi.

5. Zamonaviy mehnat bozori va talablar

Bugungi mehnat bozorida talab qilinayotgan mutaxassislar:

Innovatsion yondasha oladigan, Iqtisodiy fikrlovchi, Xizmat sifati va narx muvozanatini tushuna oladigan, Mustaqil qaror qabul qila oladigan shaxslardir.

“Biznes asoslari” fanining texnik fanlar bilan uygʻunligi aynan mana shu koʻnikmalarni shakllantirishga xizmat qiladi.

XULOSA

Yuqoridagilardan kelib chiqib aytish mumkinki, avtomobillarga texnik xizmat koʻrsatish fanini “Biznes asoslari” fani bilan uygʻunlashtirib oʻqitish orqali oʻquvchilarda:

Kasbiy tayyorgarlik, Iqtisodiy va huquqiy bilimlar,

Bozordagi talabga mos kompetensiyalar shakllanadi. Bunday yondashuv nafaqat zamonaviy kadr tayyorlash, balki ularni hayotga tayyorlashda ham muhim ahamiyatga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Joʻraqulov N. “Avtomobillarga texnik xizmat koʻrsatish” darsligi. – Toshkent: Oliy taʼlim, 2022.
2. Nurmatov A., Murodov I. “Biznes asoslari” fanidan oʻquv qoʻllanma. – Fargʻona: Talaba nashriyoti, 2021.
3. Xudoyberdiyev X. “Kasbiy taʼlimda integratsiyalashgan yondashuvlar”. – Samarqand: Innovatsiya, 2023.
4. Oʻzbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 6-apreldagi PQ-5041-son qarori.
5. “Yoshlar tadbirkorligini rivojlantirish dasturi” – Oʻzbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi, 2022.
6. Internet manbalari: www.norma.uz, www.lex.uz, www.stat.uz